

Besedilo iz romana, Lovro Kuhar - Prežihov Voranc „Požganica“ III.

Grögerjev govor je imel takole vsebino:
„Stara Avstrija se je zrušila, ustanovljena je svobodna, demokratična republika. Avstrijsko republiko bo vodil avstrijski proletariat in jo uredil kot domovino svobodnih državljanov, domovino socialnih pravic. Koroška pa je v mirovnih pogajanjih sporno vprašanje, ker zahteva del njenega ozemlja Jugoslavija. Za koroški proletariat je vprašanje preprosto: ali v svobodno pacifistično avstrijsko republiko – ali pa v nazadnjaško militaristično – kulturno zaostalo Jugoslavijo, zemljo brez močne delavske stranke.“

„Izberite – kam hočete?“ je zagrmel po dvorani.

„V svobodno republiko!“ mu je zadonelo iz stotine ust nasproti.

Gröger je potem prešel na razlaganje taktike. Ako hočemo biti svobodni, moramo to svobodo braniti, kadar nam jo hoče sovražnik vzeti. Zato se stranka bori za samoodločbo, za svobodno Koroško, proti priključitvi k Jugoslaviji. Ker se tudi druge stranke borijo za priključitev Koroške k Avstriji, ni nič bolj naravnega kot to, da v tem vprašanju vsi složno ravnajo. Svobodna domovina je skupna stvar vseh.

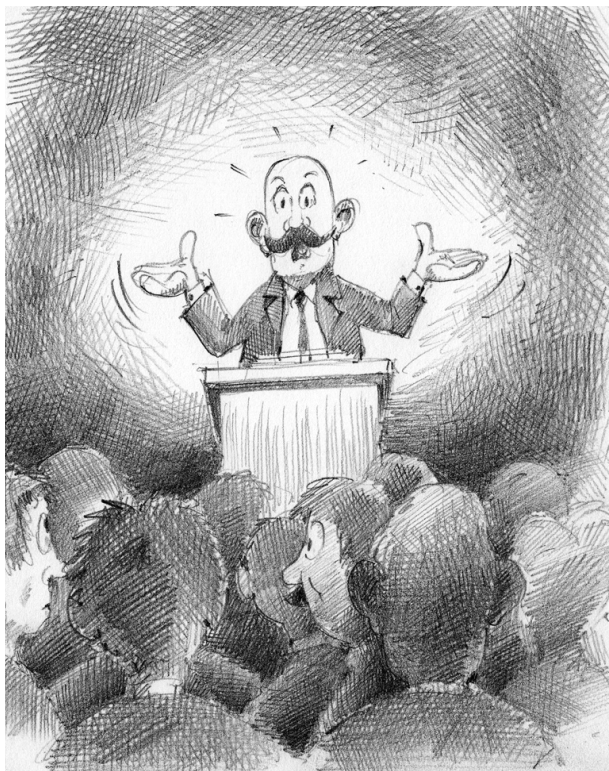
Do tu je imel govornik lahko opravilo in je žel splošno razumevanje. Potem pa je začel sekati po lokalni opoziciji; tiste, ki razširjajo glasove, da se je stranka predala meščanskim strankam, je imenoval klevetnike, temne elemente, ki mislijo, da je Avstrija Rusija.

„Mi smo internacionalisti! Mi smo za samoodločbo, zato nismo nasprotniki Slovencev. Toda če smo na Koroškem stoletja skupaj živeli, zakaj bi Slovenci še zdaj ne ostali pri nas? Mi smo za nedeljivo Koroško, katero hočemo ohraniti naši avstrijski domovini, zato branimo to zemljo, zato naša stranka organizira in vodi obrambni boj.“

Shod je sprejel njegov govor s ploskanjem, toda brez splošnega navdušenja. Na shodu ni bilo organizirane opozicije, toda opazil se je neki instinktivni odpor pri množici.

„Ali si ga čul, kako je pel?“ se je obrnil Ladinik k Rožaju, ko se je polegel krik po dvorani.

Rožaj ni odgovoril. Govor mu je težko legal na možgane ter se ni mogel otresti mešanega vtisa.

Geslo ti pove, kaj vodi () () () () () () () () () () ()
in organizira stranka. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11